

Hadden we onze koffers vol met cadeautjes en sponsorgeld? Onderwijsgroep al jaren op werkbezoek

Toen tijdens de voorbereiding van de reis naar Matagalpa al in augustus 2008 aan ons werd gevraagd wat nu eigenlijk het doel was van onze onderwijsmissie, ontstond er wat verwarring binnen de groep. Wilden we het onderwijs op een hoger peil brengen? Gingen we voor de vriendschapsbezoekjes aan bekenden van jaren her? Hadden we onze koffers vol met cadeautjes en sponsorgeld? Wilden we beeldmateriaal voor nieuw te ontwikkelen educatieve projecten op de Nederlandse scholen? Wat zou onze bijdrage zijn aan het tot stand brengen van millenniumdoel 2 in Matagalpa? Kortom meer vragen dan concrete antwoorden. En die vragen werden nog verzwaard door de rapportage die er is over de onderwijssituatie in Nicaragua algemeen en in Matagalpa in het bijzonder.

Onderzoek

Door het ministerie van Onderwijs van Nicaragua werd een jaar geleden een onderzoek uitgevoerd waarbij onder meer in kaart werd gebracht dat in Matagalpa zo'n 25 procent schooluitval is bij kinderen tussen vijf en dertien jaar. Oorzaken te over: De economische situatie, waardoor het voor een aantal ouders niet op te brengen is hun kroost naar school te sturen, vanwege de kosten die dat met zich meebrengt. De gedwongen werkzaamheden van veel kinderen die met allerlei klussen, zoals schoenen poetsen en verkoop van etenswaren de hele dag bezig zijn het gezinsinkomen op een wat hoger peil te brengen. De slechte staat waarin schoolgebouwen en schoolmaterialen zich bevinden waardoor het voor kinderen niet aantrekkelijk is om dagelijks naar school te gaan. Het niveau van de opleiding

voor onderwijzers dat maar zeer matig is. De lage salarissen die het niet erg aantrekkelijk maken tijd en moeite te investeren om het beroep van leerkracht te gaan uitoefenen.

Deze oorzaken vormen volop aanknopingspunten om samen met het Comité Mano Vuelta keuzes te maken op welke wijze de steun vanuit de onderwijsgroep gegeven kan worden.

Het Comité zou het liefst zien dat we de meeste aandacht besteden aan de deskundigheidsbevordering van de collega's van de zusterscholen. Een na te streven doel, dat op lange termijn misschien wel haalbaar is, maar zeker niet reëel is om in een twee weken durend werkbezoek te realiseren.

Animo

Wat wel haalbaar is en waar we tijdens de werkbezoeken sterk op inzetten is het aanhalen van de vriendschapsbanden, die voorwaardelijk zijn om de animo, de interesse en het enthousiasme van kinderen, hun ouders en onze collega's hier levend te houden. Kinderen in Tilburg en Oisterwijk die naar verhalen luisteren over onze bezoeken, foto's en video's zien en echte Nica-spulletjes vasthouden, worden al bijna twintig jaar geboeid door het leven >>

snoepjes verkopen tijdens de sponsorloop in de Matagalpa-week

nieuw sportveld bij Once de Septiembre
foto: Miranda van der Klaauw

van leeftijdgenootjes aan de andere kant van de Atlántico. Ze zijn er trots op dat er een nieuw bibliotheeklokaal is gebouwd op Arturito Mendoza, dat er een prachtig, veilig basketbalveld ligt bij Once de Septiembre, dat de kinderen van La Amistad in groepjes van vijf les krijgen in een echt computerlokaal, dat er in de gebieden rond Matagalpa schoolmaterialen en soms schoenen worden uitgedeeld, zodat er weer enkele honderden vriendjes wél naar school kunnen enzovoorts. Ze zijn er trots op dat dat allemaal gerealiseerd wordt met het geld dat zij door allerlei acties bijeen hebben gebracht. En een kind is zeker trots als er dan ook nog brieven worden meegegeven voor je correspondentievriendjes en er zelfs een echte Spaanse brief voor hem mee teruggebracht wordt. De bezoeken van de mensen van de onderwijsgroep aan de scholen in Matagalpa staan steeds in het teken van vriendschap hebben ... en houden.

Handenarbeid en tekenen

Daarbij wisselen we met collega's in Matagalpa ook zeker ervaringen uit op didactisch gebied. We geven voorbeeldlessen en stimuleren collega's op vergelijkbare wijze deze ideeën in te zetten in hun eigen lessen. Dit jaar deden we dat rond het thema vlinders. Gudi en Gonnie bereidden workshops voor op het gebied van dramatische expressie en dans. Jan en Frans legden zich toe op handenarbeid en tekenen. De resultaten waren fantastisch: op de vier scholen waar we onze werkzaamheden uitvoerden, waren de kinderen dolenthousiast, hielpen veel leerkrachten ons mee en waren de presentaties aan het eind van de ochtenden erg leuk. Voor de kinderen in Matagalpa waren Nederland en de vriendjes daar weer een stukje dichterbij. De leerkrachten voelden zich gesteund door hun collega's uit Tilburg.

Stageplaatsen

De infrastructuure problemen die er op al onze zusterscholen zijn, krijgen door middel van de langdurende contacten regelmatig de aandacht van het Comité Mano Vuelta. De scholen groeien; dat zie je als je er regelmatig op bezoek bent. Maar nog steeds is het keihard nodig dat de leerkrachten betere salarissen gaan verdienen. Dat de opleidingen van onderwijzers een forse kwaliteitsimpuls gaan krijgen. En als wij in Tilburg daar in bescheiden mate een bijdrage aan kunnen leveren, zullen we dat ook moeten doen. Maar daar is dan veel meer voor nodig dan een bezoek van tien leerkrachten eenmaal per twee jaar gedurende twee à drie weken, of een sponsorloop die dit jaar 20.000 euro opleverde (en dat is zeker een gigantisch hoog bedrag). Contacten met

Brabantse opleidingsinstituten zouden moeten worden onderzocht. Grote geldschietters zijn altijd welkom. Stageplaatsen op de Pabo in Matagalpa horen tot de mogelijkheden. Heb jij als lezer van dit artikel mogelijkheden of ideeën, laat het dan weten. Ja graag.

Maar tot die tijd blijven we doen waar we goed in zijn. We blijven onze kinderen hier enthousiasmeren in hun contacten met, en activiteiten voor de vrienden in Matagalpa. We blijven goede educatieve projecten schrijven waarmee kinderen in Nederland op een goede manier actuele informatie krijgen over het leven van kinderen in Matagalpa. We blijven geld inzamelen om daarmee het Comité in de gelegenheid te stellen goede keuzes voor verdeling daarvan te laten maken. Daar waar het het hardst nodig is ... We blijven in contact met onze collega's in Matagalpa. We blijven hen steunen en over een jaar -in het voorjaar van 2010- is er weer een onderwijsgroep die zich gaat voorbereiden op een bezoek aan Nicaragua.

Frans Couwenberg

jubiläumjaar

MBC*-jongens in Esquipulas

Op het reislog van de Stedenband schreef Toon Oomen al over ons bezoek aan 'de jongens in Esquipulas'. Ik citeer: 'We zijn gisteren vanuit Matagalpa een kort bezoek gaan brengen aan Esquipulas, een stadje op tweeënehalf uur rijden met de bus. Zoals je wel weet zijn daar de MBC-jongens met hun leraren aan het werk. We komen binnen in het schooltje en zien daar overijverige, actieve, goedgegemuste jongens aan het werk.'

De volgende ochtend aan het ontbijt hebben we een aantal jongens vragen gesteld over wat ze gedaan hebben, wat ze gaan doen en hun leuke en hun minst leuke momenten.

**) Midden-Brabant College Techniek*

Hieronder de weergave hiervan.

Tommie

Ik ga vandaag een workshop houden voor kleine kindjes hier in Esquipulas.

Waarom zie je er zo uit?

We gaan kindjes vermaken: ik ben een clown. We zijn net geïnformeerd over hoe we kindjes blij kunnen maken en een leuke dag kunnen bezorgen.

Wat heb je al gedaan hier?

Gisteren hebben we het schooltje hier in Esquipulas opgeknapt. Ik ben bezig geweest met het maken van een hellinkje voor rolstoelgebruikers, zodat ze naar binnen en naar buiten kunnen.

Wat vind je het bijzonderste hier?

Eh, even denken ... ik vind het leuk dat ik het schooltje op mag knappen en zo ervaring op kan doen.

En het moeilijkste?

Dat ze hier de hele tijd staan te schooiën om geld. En op zich wil ik dat wel geven, maar dat moet je niet doen want dan komen er op een keer heel veel kinderen naar je toe.

Jeffrey

Het leukste vind ik dat je mensen kan helpen met de school beter maken. Ik heb een deur geschilderd en ik heb een muurschildering gemaakt. Ik heb ook een kast gesloopt en nu komt er een betere kast voor in de plaats. En dat vind ik wel een beetje speciaal.

Wat vond je het moeilijkste moment?

Dat je niks mag geven, maar dat je het toch doet.

En waarom doe je het dan?

Omdat ze zo zielig zijn.

Weet je al wat je vandaag gaat doen?

Nee.

Waar ga je naar toe?

Ik denk naar Los Pipitos. En wat ik daar moet gaan doen? Daar kom ik straks wel achter!

Boet

Ik denk dat jij vandaag ook een workshop gaat doen.

Ja, ik ga een workshop geven, een clownworkshop. Ik ga kinderen laten lachen, kinderen blij maken en lol laten beleven. Ik ga vandaag grapjes maken!

Doe eens voor!

Boet moet lachen ...

Nee! Ik weet nog niet hoe ik dat ga doen, dat komt wel straks.

Oké, vertel dan wat je de afgelopen dagen hebt gedaan.

Ik heb de grond vlak gemaakt buiten bij het schooltje Los Pipitos, een kast in elkaar gezet, wc-deuren gemaakt en schuren deed ik en ... zoveel!

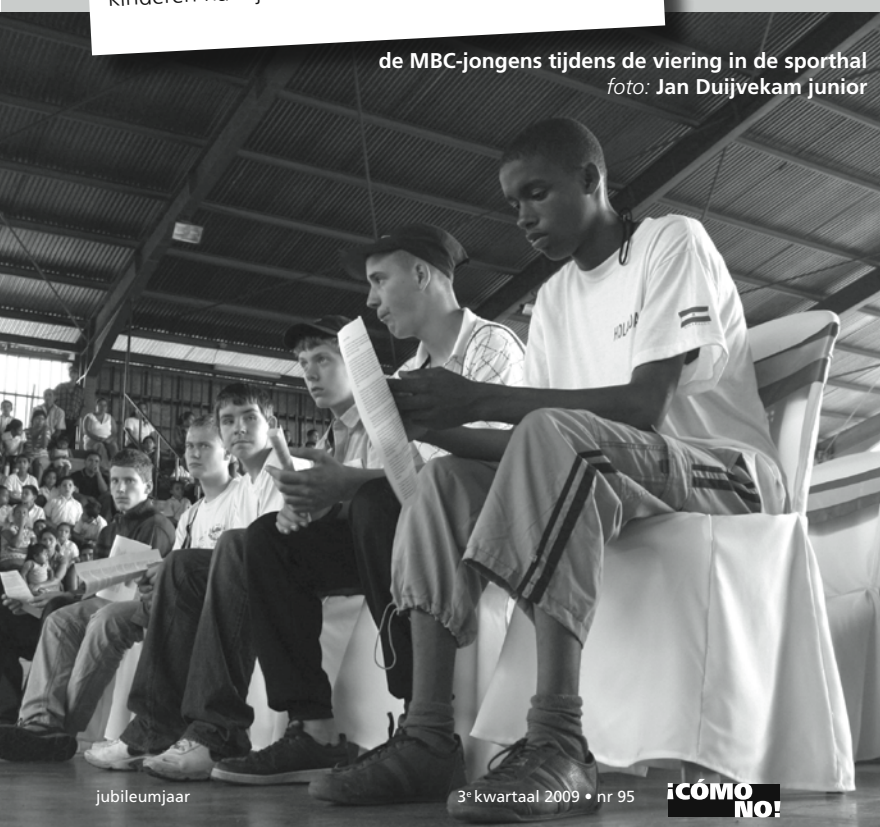
Wat vind je het bijzonderste hier?

De uitzichten. En met mensen voetballen, ja dat was leuk.

En het minst leuke?

De schooiende mensen en allemaal van die enge mensen die rondlopen 's avonds, allemaal van die zwervers die voor de deur komen staan en die je zo eng aankijken. Want als je hier over straat loopt kijkt iedereen je gelijk aan. Zo van: je hoort hier niet thuis. Echt zo'n eng gevoel krijg je dan. Ik denk dat dat komt omdat wij blank zijn, of nee, omdat ze ons niet kennen want Marciano, die is donker en die kijken ze ook zo aan.

de MBC-jongens tijdens de viering in de sporthal
foto: Jan Duijvekam junior

Rolf

Gisteren moesten we platen afzagen en daar moesten we reepjes van maken.

Reepjes ... waarvoor?

Voor de kast! Daar heb ik met Ad aan gewerkt. De reepjes zijn nu gezaagd en de planken zijn ook al geschaafd en geschuurd. Dus dat gaat lukken met die kast deze week.

Wat is het allerleukste hier in Nicaragua?

Dat is voetballen en in dat schooltje werken. Dat vind ik echt leuk.

Die schooiende mensen, dat vind ik echt niet leuk. Ze vragen elke keer om een cordoba.

Ik zie dat jij vandaag ook clown bent. Wat ga je doen?

Ik denk veel lachen en zo en grapjes maken.

Hoe dan? Jij bent Nederlander, zij verstaan jou niet.

Ik ga grappige dingen doen met voorwerpen en daar doe je dan iets leuks mee denk ik.

Heb je er zin in?

Ja!

'ik ga veel lachen en grappen maken ...'
foto: Els van Wijk

Sander

Jullie hebben hier een flinke klus te klaren, gaat dat lukken komende week?

Ja hoor, dat denk ik wel. Er moet nog wel veel gebeuren. Ik moet een soort glijbaan maken voor rolstoelen van binnen naar buiten, met Tommie samen. En verder moet er in Los Pipitos nog een wand gemaakt worden en tafels en een kast ook, nog zoveel ...

Wat is voor jou het moeilijkst hier?

Dat mensen zitten te schooiën, om een cordoba vragen.

En het leukste moment?

Mensen helpen bij de school vind ik heel leuk. Het leukste moment ... als straks de mensen terugkomen, denk ik. Als ze zien wat wij gedaan hebben.

MBC-jongens
foto: Jan Duijvekam junior

... en dat leukste moment komt dus nog!

Cil de Vries

Vlinders voor Arturito Mendoza

Nadat rond november bekend werd dat het thema van ons bezoek de vlinder zou worden, zijn de mariposas (vlinders) niet uit mijn gedachten geweest: hoe ga ik dansen of dramatiseren rondom dit thema.

Het leven van een vlinder (*the circle of life*) is een goede inspiratie. Ook houd ik van verkleden. Een duik in mijn lapjes-restjesarchief levert gordijnstof op en met behulp van ouders en collega's bouw ik een luchtige lappenwinkel op. Na een aantal malen knippen, naaien, uithalen en weer knippen ben ik tevreden. Ook leer ik een aantal Spaanse zinnen uit het hoofd. Zo kan ik het leven van de vlinder -*huevo, oruga, crisálida, mariposa*- in beeld brengen.

Het is maandagochtend. Het eerste bezoek. Jan P. en Frans vullen koffers met verf, papieren en kwasten, Gonnie en ik verzamelen vlindervleugels, foto's, cadeautjes en muziek. We moeten vroeg eten want om half acht worden we al verwacht.

Iets te laat, mede doordat de taxi even de verkeerde weg nam, komen we op de school aan. De kinderen staan min of meer keurig in rijen klaar. Na het bidden,

het zingen van het volkslied en het hijsen van de vlag komen speeches van de directeur en een lid van het Comité. Ze danken ons voor het bezoek en voor de ondersteuning. Gonnie spreekt een dankwoord namens de groep. De ceremonie gaat verder met het openen van een nieuw lokaal. Gonnie en ik mogen het lint doorknippen en onder luid applaus betreden we de nieuwe ruimte: de bibliotheek. Er staan grote tafels en stoelen in en boekenkasten met boeken. Met koffer en rugzak gaan we het lokaal in waar de kinderen verwachtingsvol binnenkomen.

foto: Gudi van Alphen

foto: Jan Duijvekam junior

Nu volgen de twee rondes van twee workshops. De leerkrachten krijgen een bronnenboek van de workshops aangereikt zodat zij de lessen die wij geven kunnen inzien en later nog eens zelf kunnen geven. In de eerste ronde: dansen met de kleintjes door mij, Gonnie en Lindsay en schilderen door Jan P. en Frans met ondersteuning van Rob, Stijn en Juancito. Veelkleurige vlindervormen op papier. Papier dubbelvouwen en weer open. Verf rondom

de vouwlijn, dichtvouwen en goed op elkaar drukken. Weer openvouwen en de symmetrische verfvlekken vertonen het begin van een prachtige vlinder. We mogen in het net geopende lokaal dansen. Sandra, de juf, leest het verhaal voor en ik laat foto's zien. Ik zie dat aan de kant een aantal groepsleden zit met de camera in de aanslag. Maar nu kijken de kinderen naar me. 'Mira, haz como yo' ... Ze gaan zitten, staan, ze bewegen en lachen. Ze dansen als vlinders, maken zich klein alsof ze een ei en een klein rupsje zijn, staan heel stil als tere poppen en dansen weer als vlinders. Het grote moment van verkleeden is aangebroken. Plotseling zie ik de anderen weer, helpende handen vanuit alle hoeken. De kinderen worden vlinders en rupsen met antennes, vleugels en tongen.

In de tweede ronde geeft Gonnie dansexpressie voor de oudste kinderen. Na het losmaken van hun hele lichaam -waarbij het nadoen van een pingpongballetje en jezelf opblazen als een ballon met het bijbehorende klappen en leeglopen grote hilariteit veroorzaakt- begint het instuderen van het vlinderdانسje. De kinderen strekken langzaam hun vleugels uit. Vliegen in tweetallen (spiegelen), vliegen in een groep en eindigen gracieus zoals alleen vlinders en enthousiaste kinderen dat kunnen.

In deze ronde geven Jan P., Frans en de 'jeugd' (Rob en Stijn) handvaardigheid. Kinderen moeten een vlindervorm op A3-formaat beplakken met papier en daarna de kartonnen lijst waar de vlindervorm is uitgesneden beplakken met vliegerpapier en gekleurde stukjes papier. Een kleurrijk geheel vooral als de zon erdoorheen schijnt.

Rond elf uur is het tijd voor de presentatie. De kleintjes, verkleed als vlinders en rupsen, oogsten een vertederd applaus. De wapperende vlinders die aan draden rondom het overdekte podium zijn gehangen, vormen een bijzonder mooi en kleurrijk decor. De grotere kinderen, met linten aan hun armen, dansen voortreffelijk symmetrisch. Het is een feestje voor ons maar vooral voor de kinderen.

Na hartelijke woorden hebben we cadeautjes overhandigd. De kinderen van Panta Rhei hebben prachtige vriendschapsslingers gemaakt en lieve brieven geschreven in de vorm van vlinders. Daarnaast hebben we de school ook foto's gegeven, een cd, het verhaal van de vlinder en gehaakte vlindertjes. Geweldig!

Gudi van Alphen

foto: Miranda van der Klaauw

Foto-impresie jubileumactiviteiten

de groep voor de caravan
foto: Frans Couwenberg

zwierende rokken
foto: Jan Duijvekam junior

T-PARADE

loopgroep en caravan in de Nieuwlandstraat
foto's: Miranda van der Klaauw

Toon Oomen, Theo Smeele, Frans Couwenberg, Janett Castillo en de loco burgemeester knippen het lint door
foto's: Miranda van der Klaauw

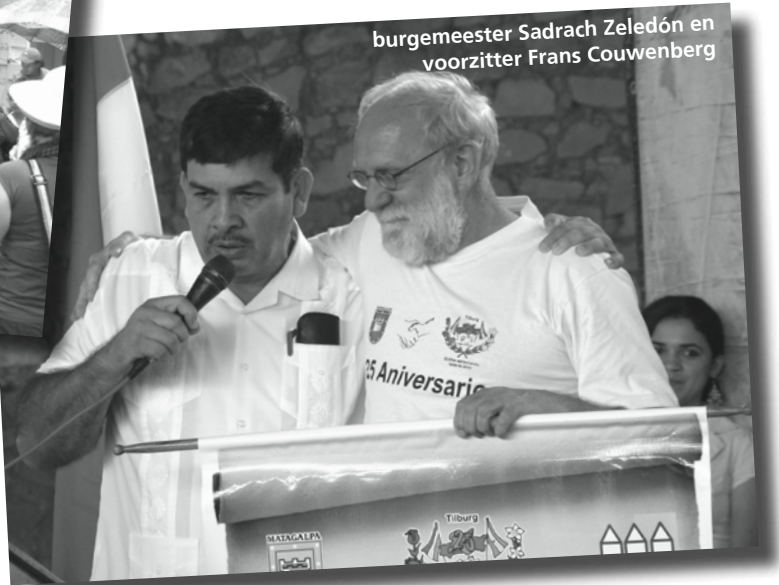
FEEST IN MATAGALPA

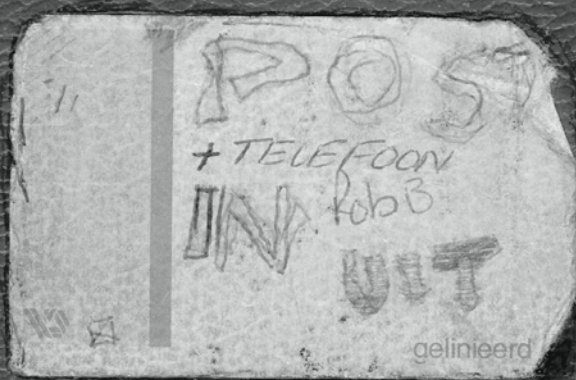
burgemeester Zeledón overhandigt een Matagalpees aandenken

de mariachi spelen nog een keer bij de mural

burgemeester Sadrach Zeledón en voorzitter Frans Couwenberg

Zonde van het papier

In de eerste jaren van haar bestaan waren veel studenten actief bij de SSTN (Stedenband). De SSTN draaide zonder betaalde krachten; de meest actieve vrijwilligers zaten enkele dagdelen per week op kantoor en via een 'zittersboek' werden boodschappen aan elkaar doorgegeven. Notulen werden in de kelder van gebouw A van de KHT (nu UVT) gestencild en iedereen hielp bij de verspreiding ervan. Later konden de notulen op kantoor (Karree) worden opgehaald. Dit was geen succes, lezen we in de vergaderstukken van 21 november 1984: 'Het verspreidingsbeleid van notulen en vergaderstukken blijkt nog altijd niet goed te werken. Een hele stapel blijft iedere keer ongelezen op Karree liggen, wat toch zonde van het papier is ... Het secretariaat stelt daarom voor, de notulen voor 15 gulden per jaar aan ieder die dat wenst toe te sturen.'

het zittersboek uit de beginjaren

Actie, reactie en alarm

Volgens de notulen van 24 januari van 1984 kent de SSTN in oprichting een (re)actiegroep en een alarmclub: 'De alarmclub heeft een rustige maand achter de rug omdat de dreiging van een directe interventie de laatste tijd weer is afgenomen'. Gelukkig heeft de alarmclub het noodplan voor Tilburg, aansluitend bij landelijke plannen van het anti-interventie platform, nooit uit de kast hoeven halen.

De actiegroep was op vele fronten actief. In de periode mei tot augustus 1985 werden er ansichtkaarten verspreid met de tekst *I love Matagalpa*. Dit ter ondersteuning van het verzoek om officiële erkenning van de stedenband.

Op 26 augustus werden er voorafgaande aan een vergadering van de gemeenteraad 1.300 kaarten aangeboden aan burgemeester Letschert.

De actiegroep verzorgde ook standwerk en organiseerde lezingen. De groep sloot zich aan bij activiteiten van het Nicaragua Komitee Nederland.

Door de economische boycot die de Verenigde Staten instelden, kon Nicaragua vanaf 1 mei 1985 geen producten meer exporteren naar de Verenigde Staten. Hierdoor kwam de export van Nicaraguaanse bananen naar Europa op gang. Om de verkoop van de Nicaraguaanse banaan in Tilburg te promoten, verkocht de actiegroep ook regelmatig bananenhapjes bij allerlei gelegenheden ... In februari 1986 werd deelgenomen aan de Tilburgse carnavalsoptocht. 'Negen mensen lopen mee als banaan, vier à zes zorgen er voor de muziek, vijf mensen maken de pakken. Meer mensen zijn van harte welkom.'

als banaan in de Tilburgse carnavalsoptocht

Geld

Om de bouwploeg te ondersteunen gingen in november 1984 de prijzen voor de consumpties bij vergaderingen met vijftientig procent omhoog. Tevens meldde de penningmeester dat het tekort op het vergaderpotje was opgelopen tot zo'n honderd gulden. Iedereen werd vriendelijk verzocht zijn/haar consumpties af te rekenen.

In oktober 1985 werd bij de bespreking van een ontwerp voor het eerste logo nog de vraag gesteld: 'Is tweekleurendruk, gelet op de financiële positie van de stichting, niet een niet-bij-onze-status-passende luxe?' Aanzienlijk meer financiële armslag kreeg de SSTN toen zij er in slaagde om in 1985 een structurele subsidie van de gemeente Tilburg los te peuteren. Deze subsidie bedroeg in 1986 een ton en liep geleidelijk op tot 121.800 gulden in 1995. Na dat jaar daalde het subsidiebedrag weer ...

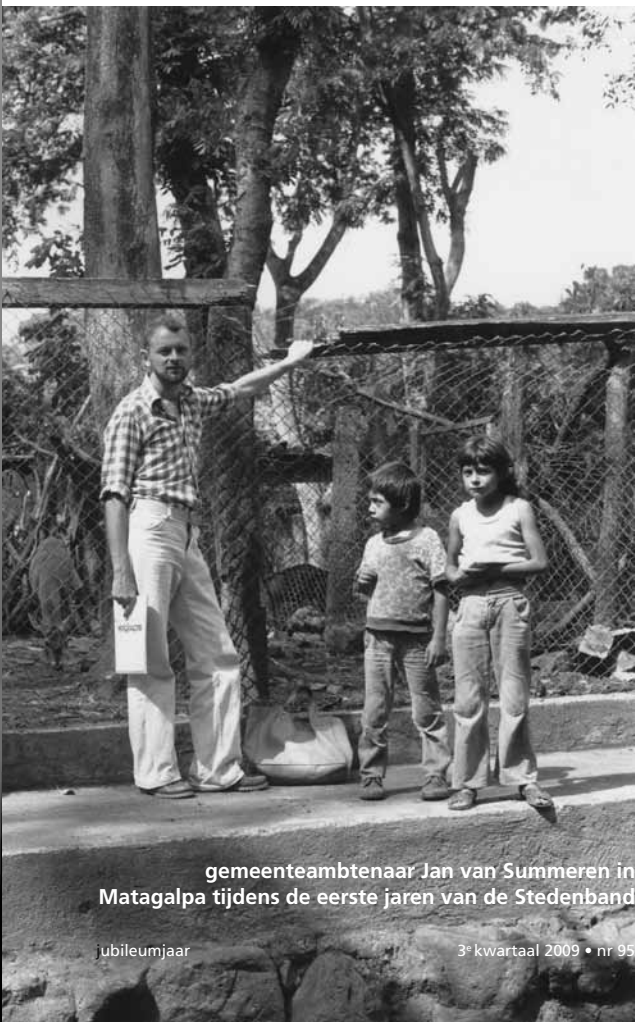
In 1984 deed de SSTN met succes een beroep op de gemeente voor een financiële bijdrage voor de uitzending van een bouwploeg. Maar het ging de SSTN niet alleen om subsidie, dus verzocht zij al in 1984 de gemeente de stedenband officieel te erkennen.

Anti-amerikanisme

Jan Timmermans had als CDA-wethouder twaalf jaar 'mondiale bewustwording' in zijn portefeuille. Hij bezocht Matagalpa in juni 1989 ... Het bezoek was het resultaat van de officiële erkenning van de stedenband door de Tilburgse gemeenteraad op 16 mei 1988. Die erkenning had lang op zich laten wachten. Jan Timmermans: 'Ik denk dat dat in de eerste plaats te maken heeft met het niet bekend zijn met het verschijnsel stedenband. Je moet niet vergeten dat in 1982 er in Tilburg een conferentie was waar de vraag werd gesteld of het wel een verantwoordelijkheid was van de gemeente om zich bezig te houden met stedenbanden, met andere woorden: moesten steden een buitenlandbeleid voeren? Er waren ook allerlei publicaties waarin die vraag gesteld werd. Dat beleid moest nog helemaal gemaakt worden. Om dan een stedenband aan te gaan die nergens in het beleid paste, dat was veel gevraagd. Een tweede reden was dat er toen een politiek verschil van mening was over Matagalpa. Sommige mensen dachten dat het zich bezig houden met Matagalpa een vorm was van anti-amerikanisme, of dat het een activiteit van een bepaalde politieke groepering was ... Voor diegenen die zich voor de stedenband inzetten, duurde het lang.' Met de tegenstemmen van de gehele VVD- en een gedeelte van de CDA-fractie, werd de stedenband uiteindelijk officieel erkend.

Wordt vervolgd!

Bron: *Nog een rondje voor Matagalpa; 15 jaar vriendschap en solidariteit*, ed. Jan Vugts, Tilburg 1999

gemeenteambtenaar Jan van Summeren in Matagalpa tijdens de eerste jaren van de Stedenband

Terugkijken om vooruit te zien

Een fotoboek over Tilburg en Matagalpa, herinneringen, namen. Goh, wanneer was dat ook alweer? 1983, 1984? Ik was meer dan een jaar ervoor afgestudeerd in Nijmegen, en voor de liefde naar Tilburg gekomen, fanatiek Wereldwinkel-vrijwilliger geworden en nog op weg naar mijn eerste serieuze betaalde baan. Met lange haren op de foto, een telefoonhoorn in mijn hand, zittend achter een tafeltje. Aan de andere kant van de lijn iemand in Nicaragua. Maar wie ook alweer? Er was een boek van schrijver-strijder, Omar Cabezas. Het boek was sowieso goed want van een politieke geestverwant.

Zo'n fotoboek: ik kijk er naar met een beetje weemoed. Wat een klein wereldje waarin we leefden, wat naïef, maar wel lekker romantisch en warm, opge-sloten in ons grote gelijk, tégen de grote politiek, tégen de generatie voor ons. Wie herken ik nog, wie ken ik nog, waar zijn ze gebleven: die idealisten met wie ik droomde over een andere wereld, wat doen ze nu, wat hebben we met z'n allen veranderd, of was het allemaal voor niks? Hebben we het sindsdien goed gedaan? Ik denk het wel. Vooral zij die niet bleven hangen bij de idealen, maar gingen meedoen aan het establishment. Maar dan wel met de idealen in de rugzak. Ze zijn nu beleidsmaker, manager, docent, wetenschapper of politicus. Ik ken er heel veel. Op één of andere manier hebben ze de inspiratie van toen meegenomen in de instituties waar- tegen ze vroeger ageerden. Tezamen leveren ze een enorme bijdrage aan een betere samenleving.

Ook ikzelf heb in de afgelopen decennia geleerd dat je als deelgenoot aan het establishment meer waar kunt maken van je idealen dan wanneer je langs de zijlijn blijft roepen hoe fout de wereld is. Je moet dan wel bereid zijn om met iedereen te praten, water bij de wijn te doen, te denken in stapjes, strategische deals te maken, de toern van de fundamentele denkers te trotseren. Dat was vroeger absoluut ondenkbaar. Toen leefden we met etiketten en -ismen en sloten we mensen uit.

Ben ik mijn idealen aan het verliezen? Nee, want ik laat me graag voeden door idealisme, ideeën en idealisten. De wereld is oneerlijk, en dat moet anders. Daaraan werken is en blijft de zingeving voor mij, mijn ideaal ...

Terugkijken doe je ook om vooruit te zien. Onlangs vroeg iemand me: vind je dat de wereld gelukkiger is dan vroeger? Die vraag stel ik mezelf ook wel eens. Een lastige vraag. Ik neig er toe om hem met ja te beantwoorden. Voor wat het waard is: als ik kijk naar de toegang tot onderwijs -de voornaamste factor die mensen helpt om te emanciperen- dan zien we grote sprongen voorwaarts. Als ik kijk naar politieke vrijheid en leven in een veilige omgeving, dan biedt

de verbeterde communicatie -in het bijzonder internet- burgers meer kansen om onrecht wereldkundig te maken en recht te halen. En als het gaat om keuzevrijheden in het leven, dan kunnen we wel stellen dat een grote meerderheid van de wereldburgers meer te kiezen heeft dan ooit te voren. De vraag blijft wel of de luxe van keuzevrijheid en een hoge welvaartstandaard ook meer geluk heeft gebracht. Wij, hier in Nederland, zouden dan toch bijna allemaal hartstikke gelukkig moeten zijn. Verscheidene onderzoeken tonen echter aan dat de beleving van geluk vooral afhangt van het geluk van de burens. Liever minder arm tussen de armen dan welvarend tussen de

rijken. De grote BMW of die vette baan van de buurman (ja, bij mannen geldt dit het sterkste) blijkt een negatieve invloed te hebben op het geluksgevoel van menig Nederlander.

Dat verklaart misschien voor een deel dat er inmiddels in ons welvarende Nederland zo'n cynische en negatieve toonzetting heerst in het publieke debat. Het naar binnen kijken en het slachtofferdenken heeft menigeen -ook vele idealisten van toen- in zijn greep gekregen. Zo hebben we tegenwoordig rechts- en linksconservatieven die de solidariteit met burgers elders op de wereld en de generaties na ons wegwimpelen door hun aandacht voor het 'ik' en het 'nu' in onze eigen samenleving.

Zulk denken inspireert weinig bij het werken aan een betere wereld. Het is een soort van denken dat de jongere generaties ook heel erg weinig aanspreekt.

Voor mij is dat dan ook wat ik overhoud na het bladeren door het fotoboek van de eerste jaren van de Stedenband Tilburg-Matagalpa: ik kijk uit naar de toekomst, ik ga er wat van maken, ik heb de idealen nog steeds in mij rugzak, ik zoek allianties. De weg is nog lang, we hebben veel geestelijke energie nodig, we moeten daarom onze idealen blijven delen, we moeten het samen doen. Zoals een Afrikaans spreekwoord zegt: wie snel wil gaan, gaat het best alleen; wie ver wil komen, gaat het best samen.

Rob van Mierlo

Rob (tweede van rechts) tijdens de Nicaraguaweek
foto's: Ton Vermunt
Rob (tweede van links) bij het telefoneren naar Nicaragua

'Is het veel?', vroeg ik Lian toen we afspraken dat ik het materiaal van de bouwploeg dat zij al die tijd bewaard had op zou komen halen. Welnee, het zit in één map, je herkent hem wel.' Dat er een logboek was wist ik wel. Ik had er zelf ook af en toe wat in geschreven, maar de oranje multomap riep geen herinneringen bij me op. 'Logboek 1-12-1984 tot ...-1-1985, bouw van de preescolar in de Barrio Walter Mendoza', staat er met grove viltstiftletters op de voorkant. Misschien lag het logboek altijd open in de bodega -de ruimte waar we als bouwploeg onze spullen opsloegen en waar we 's middags aten en 's nachts een vigilancia, een wacht, werd ingesteld- want de binnenkant herken ik wel. Hieronder volgen enkele citaten.

2-12-1984

'8.30 De gereedschappen en materialen worden weer naar de bouwplaats gebracht. Gé en Wil gaan de bodega opruimen. De rest gaat verder met fundering graven, betonijzer vlechten, ijzer buigen en de klèèn jong van te grote actie afhouden.'

2-12 op 3-12

'Verslag nachtploeg Willie, Marjo, Lian en toegevoegde waarde Maurice.

Met wat bezoek en een gezellig drankje zijn we de avond goed doorgekomen. Kort nadat het bezoek weer huiswaarts ging, hebben we een 4-persoonsbed van de tafels gemaakt. Harde en koude nacht. Om 00.00 uur ging er een idioot met een mitrailleur buiten aan de gang. Dat was even schrikken. Verder geen probleem.'

4-12-1984

'Verslag nachtploeg Louise, Frank B., Ans. Hangmatten waren moeilijk om in te slapen en de tafel al niet beter. Frank flikt alle schone natte was van Louise op de grond.'

5-12-1984

'16.30 Het beton is gestort over één rij. Er is te weinig bekistinghout. Nodige mensen op 6/12 beton: 4 mengers, 2 storters, 2 kloppers. Er zijn steeds meer zieken. Johan ziek geworden, eerste amoëbe-slachtoffer. Gé, Louise en Wouter naar het gezondheidscentrum, weer pillen en zalf. Ook medicijnen voor Johan.'

9-12

'Nachtploeg. We proberen om soep te maken en Ché en Wouter komen mee-eten. Het is gelukt met de soep en we hebben een rustige nacht gehad.'

11-12-1984

'15.00 De eerste steen is gelegd. Zes fotografen legden het feit vast. Michael vreest een benzineschaarste en wil graag dat bouwmaterialen in verhoogd tempo aangevoerd worden. 16.30 Prachtig die eerste rij gemetselde stenen. De werkdag sluit met een stortbui!'

12-12-1984

'7.30 Francisco stond als eerste, ná de vijf Nica's, op de bouw! De rest volgde, volgde en volgde: 8.30 was ieder aan de slag. Er wordt gemetseld, water geheveld, ijzer gevlochten.

Wil iedereen die typische gebruiken met betrekking tot water ziet dit melden aan Lily die hiervan een inventarisatie bijhoudt voor de dia-serie over watergebruik.'

14-12-1984

'Nachtploeg Lian, Willy, Marjo. Met wat spiritualiën achter de kiezen was het goed hangen hier. Wel heel erg koud! Geen ongeregelheden. Frank T. kwam ook nog even op bezoek.'

16-12 op 17-12

'Verslag nachtploeg Irmgard en Francisco. Er waren geen ongeregelheden te bekennen. Ik heb nog een uur gelezen, toen gaan slapen. Een nacht vol van slaap gehad. Francisco.'

20-12-1984

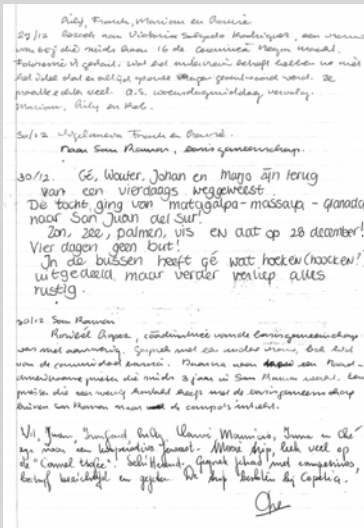
'Flink opgeschoten. Met weinig mensen weliswaar maar het werkt goed zo.'

22-12

'Een uur voordat we gisteren uitgewerkt waren, kwam Rob met een uitnodiging van de Junta om in de stad te komen eten. Dit etentje is uitgelopen op een enorme drinkpartij en van de vigilancia is dan ook niks terecht gekomen. We zijn op de plantel in de stad blijven slapen. Jammer dat de religiegroep er niet bij was, maar die zijn vanmiddag naar een feest om de schade in te halen.'

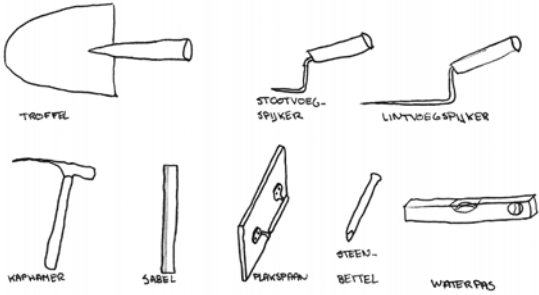
23-12-1984

'Johan en Gé hebben de nacht sober doorgebracht. Wouter mocht niet mee omdat hij zich als religiefreak te buiten is gegaan aan spiritualiën en de rest lag ergens anders. Vooral Mauricio en Harrie waren reeds vroeg in de zevende hemel.'

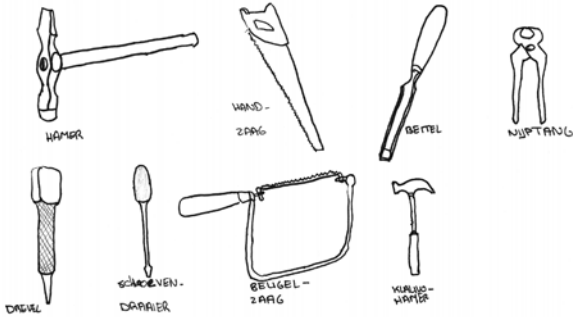

GEREFESCHAP.

- METSELEN

- TUNNELEN

8

2/12 - 3/12

Verslag nachtploeg; Willie, Marjo, Anan + toegevoegde 'wasarde' Maurice.
 Met wat bezoek en een gezellig drankje zijn we de avond goed doorgekomen. Er is niet echt sprake geweest van een waker want er is niemand naar buiten geweest om te kijken of alles in orde was, wel om het een en ander af te tappen.
 Kort nadat het bezoek weer huiswaarts ging hebben we een 4-persoons bed van de tafels gemaakt. Hard en koude nacht. Om 00.00 ging er een idioot met een mitrailleur buiken aan de gang. Dat was even schikken. Verder geen problemen.

4-12-1984

Verslag nachtploeg. Louise Frank B. Ans.

Gezellig en leuk. Blangmatten waren moeilijk om te slapen en de tafel al niet beter.

Frank's flinkheid alle schone vette was van Louise op de grond.

Morgen gaat Frank als een idioot en tegenover

* Wouter moet en Luce op Janta voor telefoongesprek zijn.
 Frank ligt in de hangmat ziek te zijn.

- METSELMORTEL AANMAKEN

BINNEN 2 UUR VERBRUKEN, DUS NIET TE VEEL TEGELIJK AANMAKEN

25-12-1984

'Vigilancia Rob, Toni, Marian, Frank: de herdertjes lagen bij nacht. Goedemorgen compa's, benne wij effe vroeg op. Marian en Frank moeten om 9 uur bij Rien en Dieneke zijn. Zij gaan naar de finca Las Lagunas voor een interview. Als het meezit zijn we vanavond terug. P.s. Las Lagunas ligt een kilometer of 8-10 achter San Ramón.'

29-12

'Even een bezoekje gebracht aan Masaya. Weer snel terug gelift naar Matagalpa en wat zien we daar: geen drank, geen tabak.'

31-12-1984

'Oudejaarsavond. Over een uur wordt hier 1984 uitgeluid en we nemen er nauwelijks deel aan. We hebben honger, dorst en wat dies meer zij en we zitten op een rantsoen van één grapefruit, één sinaasappel en een schaal suiker.'

6-1-1984

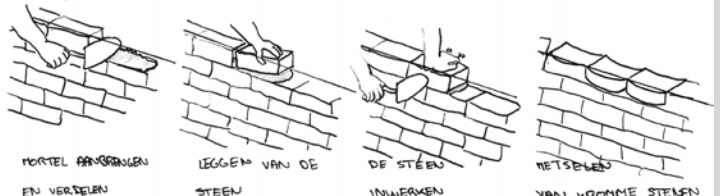
'Na 'n gekke middag gaan Harrie, Maurice en Ans proberen 'n vigilancia in elkaar te draaien. Klein verslag van hun vakantie: Begonnen in San Juan del Sur, paradijsje op aard, Granada mooie stad, Masaya iets minder ... leuk om erbij te vermelden dat Maurice in Masaya geen bier kreeg in een restaurant omdat hij zijn legerbroek aan had.'

Speelgoed

Naast de aantekeningen en opmerkingen zitten er ook krantenknipsels bij -over de problemen met de sociale dienst en met het ministerie van Sociale Zaken over het behoud van de uitkeringen van enkele bouwploegleden- een beknopte cursus bouwen en metselen, brieven en lijsten met mee te nemen bouwmaterialen, geneesmiddelen en schoolmaterialen (op dat moment was er niks te koop in Matagalpa, geen tandpasta, geen spijkers, geen potloden, geen pleisters, geen schietloden, zelfs geen wc-papier). De lijst speelgoed is erg indrukwekkend. Iedereen had opdracht gekregen wat speelgoed en andere kleine cadeaus te verzamelen of te kopen voor de Nicaraguaanse kinderen, dat werd op een hoop gegooid en onder de deelnemers verdeeld. Tandpasta scoort het hoogst, gevolgd door poppen -er waren zelfs twee Berten en twee Ernies- zeep, notitieblokken en spelletjes. Ook waren er acht magic screens, wat dat dan ook mogen zijn. Het zal toentertijd nog niet iets digitaals zijn geweest. Uitwissbare tekenblokkjes?

Marian van Stiphout

- METSELEN:

25 jaar stedenband Tilburg - Matagalpa
 We vieren de tegels en halen de banden aan

Adje

Andre

Anneke

Carla

Cil

Els

Elsa

Frans

Frans

Gé

Herman

Huub

Ingrid

Jan

Jaques

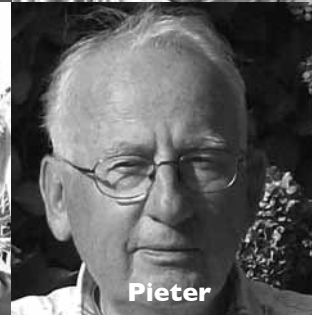
Margriet

Mieke

Peter

Pieter

Reggie

Silme

Theo

Wendy en Evelien

Wil

25 jaar stedenband Tilburg • Matagalpa
We vieren de teugels en halen de banden aan

25 jaar vrijwilligers

In de vorige nummers toonden wij jullie al achtereenvolgens de T-shirts en de geschenken uit Nicaragua die wij afgelopen 25 jaar verzamelden. Dit keer onze vrijwilligers: vertalers, helpende handen, werkgroepleden, bestuurders, bouwers, sjouwers ... degenen die alles, nou ja, bijna alles mogelijk maken; zonder wie wij nooit zolang hadden blijven bestaan. Een greep uit die prachtige, bonte stoet van mensen: Jan, Wil, Riek, Ingrid, Louise, Toon, Jaques, Huub, Elly, Theo, Gonnie, Carla, Andre, Margriet, Frans, Wim, Donna, Hans, Peter, Adje, Gé, Diny, Ton, Rutger, René, Wilma, Anneke, Pieter, Josine, Len, Herman, Mieke, ... en nog velen meer.

Corine

Mandy, Ilse en Amy

Diny

Donna

Elly

Geertjan

Gerda

Gonnie

Hans

Harri

Jesse

Josine

Michiel en Hubert

Len

Louise

René

Riek

Rimke

Rutger

Kevin, Toby en Rita

Tineke

Ton

Toon

Wilma

Wim

25 jaar stedenband Tilburg • Matagalpa
We vieren de teugels en halen de banden aan